

ÖKA KUNSKAPEN OM HBTQ-PERSONERS SITUATION

ETT VÄRDERINGSARBETE RIKTAT TILL PERSONALGRUPPER

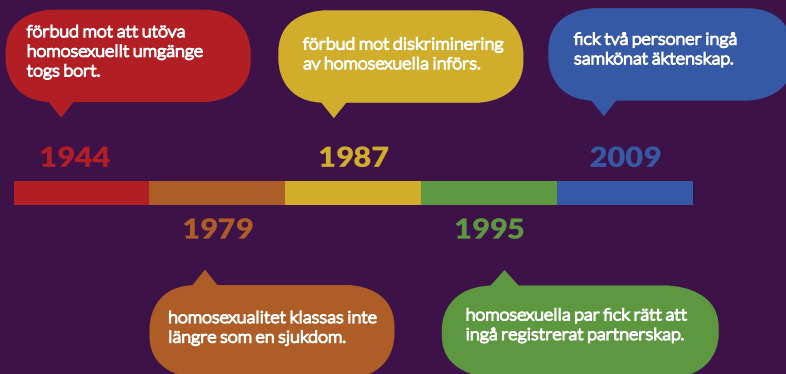
Vad menas med HBTQ?

HBTQ - Ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner samt andra personer med queera uttryck och identiteter.

Att främja HBTQ-personers lika rättigheter och möjligheter

- Hög HBTQ-kompetens bland personal inom vård, skola och omsorg, hos olika myndigheter och på ledare inom förenings- och kulturliv.
- Belys hbtq-perspektivet inom styrning och ledning.
- Förskola och skola är viktiga arenor för att ge barn och ungdomar goda uppväxtvillkor, med normer och rutiner som inkluderar hbtq-ungdomarna.
- Trygga mötesplatser behövs så att hbtq-ungdomar kan träffas på lika villkor, få möjlighet att bygga egna nätverk och skaffa sig positiva före-bilder inför vuxenlivet.
- Ett könsneutralt språk kan göra stor skillnad.

Kort historik

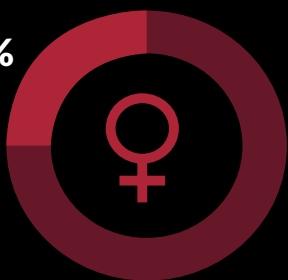

Unga HBTQ-personers hälsa i siffror

Antalet homosexuella och bisexuella är någonstans mellan 5 och 10 procent av befolkningen

25%

En fjärdedel av de unga homo- och bisexuella kvinnorna uppger att de har försökt ta livet av sig.

Var femte, 19 procent, av 16-25-åringarna i gruppen homosexuella och bisexuella har utsatts för fysiskt våld av en förälder, partner eller annan närstående vuxen. Det är en dubbel så stor andel som bland unga heterosexuella.

19%

65%

Bland de unga homosexuella och bisexuella är det 65 procent av kvinnorna och 48 procent av männen som har blivit bemötta på ett kränkande sätt. Många unga homosexuella, bisexuella och transpersoner har lågt förtroende för polisen, skolan, sjukvården, socialtjänsten och arbetsförmedlingen på grund av att de känner sig diskriminerade i mötet med personalen.

48%

Ett inkluderande språk

Vanans makt är stor. Vi reflekterar sällan över våra exakta ordval och uttryck. Det finns en mångfald i samhället och därför behöver vår kommunikation med andra vara inkluderande och jämlik.

En bild signalerar genast ett budskap till mottagaren av bilden vars första reaktion vanligtvis sker utan reflektion. Vad vi uppfattar beror på bildens komposition, sambandet med eventuell rubrik och dessutom spelar våra egna uppfattningar och erfarenheter till vad vi tolkar in i bilden.

Det spelar roll **vad** som sägs och visas
Det har betydelse **att** det sägs och visas
Det är viktigt **hur** det sägs och visas

**Mina föräldrar tror att det är att vara trans som är problemet.
Men så är det ju inte. Det är hur alla andra reagerar som är jobbigt**

||||| **HD** **vimeo**

Förslag på enkla värderingsövningar

Ja - nej - kanske

Dela upp rummet i ett ja-område, ett nej-område och ett kanske-område. Alla tar ställning till ett påstående genom att gå till den delen av rummet, som motsvarar ens egen åsikt. Uppmana sedan deltagarna att prata med dem som ställt sig på samma plats. Följ upp med att fråga de olika grupperna varför man står där man står. Låt alla uttrycka sig fritt under denna övning.

Förslag på påståenden:

- På jobbet är den sexuella läggningen helt ointressant.
- Heterosexuella berättar om sin sexuella läggning på jobbet.
- Det syns utanpå vem som är homosexuell.
- Homosexuella får för stor plats i media.
- På min arbetsplats kan homo- och bisexuella vara helt öppna med sin sexuella läggning utan att riskera negativa reaktioner.
- Det är hos den homosexuelle själv som problemet med öppenhet oftast ligger.

Linus på linjen

Övningen fungerar bäst för en lite större grupp. En tänkt linje i rummet (som kan vara böjd om rummet är litet) fungerar som en skala från "jag håller med helt" till "jag håller absolut inte med". När påståendet är läst ställer deltagarna där de vill på den tänkta linjen.

Exempel på påståenden till Linus på linjen:

1. Man ser ofta par av samma kön i filmer och reklam.
2. Man ser ofta transpersoner i filmer och reklam.
3. Det är lätt att vara öppen med sin sexuella läggning på den här arbetsplatsen.
4. Det är lätt att vara öppen med sin sexuella läggning hos exempelvis skolsköterskan
5. I Sverige är det lätt att leva öppet som hbtq-person.
6. Heterosexuella pratar ofta om sin sexuella läggning.
7. Sexuell läggning spelar ingen roll på den här skolan.
8. I skolan förutsätts alla vara heterosexuella.
9. Man får klä sig som man vill i den här skolan.
10. Jag tror att mer information om hbtq gör att fler vågar "komma ut".
11. Jag har träffat eller känner till någon som är pensionär och hbtq-person.

Granska tidsskrifter

Dela ut ett antal tidsskrifter till personalen. Om det är en stor grupp kan de delas in i grupper. Granska tidsskrifterna och identifiera vilket språk och vilka bilder som används.

Bilder

Tänk efter vad eller vem som visas i bild och varför. Hur framställs kvinnor respektive män i våra bilder? Vart riktar de sina blickar? Vem är aktiv, vem är passiv? Visar bilderna mångfald?

Text

Hur benämns personer i text?
Hittar ni ord som tjejbänd, damfotboll, herrmiddag
Vad händer om ni byter ut ord, exempelvis, manlig
brandman, kvinnlig barnmorska ...

Frågeställningar

Fundera tysta på egen hand

- Tror du att du bidrar till att upprätthålla heteronormen?
- Vilket språk använder du? (killar- och tjejer, kvinnor- och män, "man", "hen" ...)
- Undviker du att prata om HBTQ-personer? Om ja - hur kommer det sig?
- Hur bemöter du eventuella negativa eller raljerande uttalanden om HBTQ-personer?
- Finns det situationer där du undviker att bemöta kränkande uttalanden om HBTQ-personer.

Öppen diskussion i grupp:

- Hur kan du som medarbetare bidra till att din arbetsgrupp har ett förhållningssätt som inte befäster normer?
- Varför frågar vi inte om personers sexualitet? Vad säger det att vi INTE frågar?
- Är det självklart att bordsplaceringar indelas i kvinna/man?
- Skolgymnastiken – vilka situationer uppstår? Ombyte, dusch, dans på schema.

Enkla åtgärder:

Låt regnbågssymbolen synas i myndigheters eller föreningars lokaler.

Se till att blanketter har ett tredje könsalternativ.

Biblioteken kan samla och göra HBTQ-litteratur lättillgänglig.

Tips

Undvik stereotypa föreställningar genom att inte skriva t.ex. kvinnlig polis, manlig sminkös osv.

Fundera över varför och i vilket sammanhang du använder värdeladdade ord som, söt, kraftfull, pondus. Uttryck som "hon har skinn på näsan" används sällan om personen istället är en man. Tänk på hur du uttrycker dig i större sammanhang så att alla deltagare inkluderas. "Bensträckare" är exempelvis en dålig synonym för "paus" på en konferens.

”Dags för en bensträckare?”

Tips på bra hemsidor:

www.regionvarmland.se/utveckling-tillvaxt/jamstalldhet/schyst

www.mucf.se/unga-hbtq-personers-halsa

www.rfsl.se/hbtq-fakta

Bilder från:

www.regionvarmland.se/utveckling-tillvaxt/jamstalldhet/schyst

www.facebook.com/Millan-Rouge-362981243794299

(Detta material är hämtat från, mucf, Region Värmland, Lärarförbundet och RFSL)

HBTQ

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

www.ovanaker.se

Långgatan 24, 828 80 Edsbyn. Tel 0271-57000